

ERDERAKADAK ETA AKATSAK

1.— "Miterrand'ek arrera EMAN DIE" (ETB, XI-19) = ARRERA EGIN, esaten du Euskalerrri euskaldunak.

2.— "ARAZO FAMILIARRAK dituztenak... GIRO FAMILIARREAN biltzea du elburu..." (ETB, XI-19) Oraindik ere FAMILI-GIROAN esatea, or nonbait!

3.— "PREBISIOAK auxe erakusten digu...". (ETB, XI-19).

4.— "Argi GERATU BEAR DA"... (ETB, XII-27) Gutxienez ere... BEAR DU.

5.— "Ori SUERTATZEN DENEAN, egingo dute billera". (ETB, XII-27).

6.— "INKONPATIBILITATEAREN KOMISIOA... INKONPATIBILITATEAREN LEGEA". (ETB, XII-27) Orrelakoak esateko, ez dago euskaldun izan bearrik.

7.— "APENDIZITIS gaixotasuna sendaturik, IRU EGUNETAN ETXEAN DA". Eta... beste egunetan zer egin bear du, edo non egon bear du? "Iru EGUN BARRU... IRU EGUN BAIÑO GEIAGORIK GABE..."

8.— "JUANARI GURE ANAI..." Gaztelerazko esaldi onen itzulpena da: "a Juan nuestro hermano..." "Joan gure anaiari" izan bear luke. (Naparroa'ko AÑORBE errian orma-arri batean idatzirik dago).

9.— "ESANGO ZAIT, ez arrazoirik gabe, gerrak sartu duela ezinegona". (Andu Lertxundi, DM) Onela bear: esango DIDATE... zerbait.

10.— "Diruak herri-ekintzetarako DESTINATZEA PROPOSATU zien herritarrei... (Rufino Iraola) D.V. Euskeraz obeto badaki, baiña..."

11.— ... "eta bestetik, euskalkiren baten ezagupenak sakondu nahi izan DUE-NARI aukerak eskaintzea". (Eusko Jaurlaritzza, Euskararen "SUSTAPENERAKO Zuzendaritzza. Zabalkunderako eskutitza, 91-1-14) Ezagupenak baldin ba'dira, DITUENARI izan bear du.

12.— Bestetik, SUSTATU ta SUSTAPENA baiño itz egokiagorik erabiltzen ez ba'dute, "sustoz" izutuko ta "sustatuko" dituzte euskaldunak. Eusko Jaurlaritzza'ko euskera-arduradunek euskera ohea ez ba'darabilkite...

13.— "Aren egiaGANAKO maitasunez zabaldu egin duzu zure Eliza". (Orduen "Liturgia" liburuan, Epaillaren 23'ko oititza) Nik dakidanez, egia ez da burua ta anak dituan norbait, beraz... egiaREKIKO bear du.

14.— "Zuzen itzazu gaur gure urratsak zure gogoaren bideTIK". (Orduen "Liturgia" liburuan, 1'go Larunbateko eskariak) Euskalerrri osorako ta bereziki Bizkai-Gipuzkoa aldeetarako, ulergarriago litzake or aditza bere osoan jarrita: zuzendu itzazu, gramatikakeriak alde batera utzirik.

Askoz okerrago dago oraindik, "bideTIK zuzentzea". Zer esan nai du? Izan ere; NONDIK zaindu? BideTIK zuzendu ditzala. Beraz, auxe esan nai du orrela idatzita: "Zure gogoaren bideTIK (begira zaudelarik?), (eta bestela, zure bideTIK kan-

pora?) zuzendu itzazu gure urratsak". Eta ori esan nai ez dutenez, onela bear zukean: "Zuzendu itzazu zure gogoaren bideAN".

15.— "Akuilu lanari esker lortu du beka, nahiz Crouch-ek ez duen gehiegi sinesten Kemp-en dohain intelektualketan". (Anjel Lertxundi, ZABALIK 1991'ko-04-3'koa) "Dohain intelektualetan" euskeraz ere esan dezakegu, eta bestetik, nere ustez, "zerbait sinisten dugu, zerbait sinisten diogu norbaiti". Geienera ere, "norbaitengan sinistu" esango genuke.

16.— "Bera baino aurrekoek sortutakoa jasotzen dakiena, baina sormenik erakutsiko ez duen adolezentea". (Anjel Lertxundi, ZABALIK orrietan, 1991'ko-04-3'koa) "Bera baino aurrekoek" ez da euskera. Izatekotan ere "BERE AURREKOEK sortutakoa" eta bestela "BERA BAIÑO leenagokoek sortutakoa" izango litzake egokien. Lertxundi'k badaki euskeraz obeki idazten, agerpen bi auek ez bai-dira zuzeneko euskera jatorraren eredu.

17.— "Hainbat bertso diferente egin da, harrezkeroztik, antzerki-lan honena, eta pelikulak ere bat baino gehiago dira". (Felix Ibargutxi, ZABALIK 1991'ko-04-3'an) Bai biurri dagoala esaldi ori, eta gazteleraz pentsatuta idatzia, nere ustez.

18.— "Existitu zuen, bai. 1619'n jaio zen Bergerac-eko Cyrano, Parisen, eta bertan hil 1655an". (Felix Ibargutxi, ZABALIK 1991'ko-04-3'koa) Ibargutxi'k ere badaki obeki. Euskeraz ari galararik, ain bearrezkoa ote da EXISTITU ZUEN ori erabiltzea?

19.— "Aurtengo neguarenak egin ditu". (Andoni Aizpuru, ZABALIK orrietan, 1991'ko-04-3'koa) "Neguarenak egin DU" entzun izan dut beti. Arritu egin nau, eta ez gutxi, "egin DITU" idatzirik ikusteak.

20.— "Fondoko eskitik alpinora dagoen aldea... Trabesiako eskia beste bien konbinaketa besterik ez denez, alpinoaren eta fondokoaren arteko desberdintasunak aztertuko ditugu lehenik". (Andoni Aizpuru, ZABALIK 1991'ko-04-3'koa) Ez al legoke euskal-kutsu geiago ematerik? Bai noski.

21.— "Datorren igandean, 12,30etan, Azpeitiko zezen-plazan egingo den korrika-saioan omenaldi egingo zaie aspaldiko bi korrikalariri". (Felix Ibargutxi, ZABALIK 1991'ko-04-3'koa) "EGINGO DEN eta EGINGO ZAIE" bata bestearen ondoren ain egoki ez gertatzeaz gainera, egin, ZERBAIT EGITEN DUGU. Orregatik, egokiago leudeke esaldi oiek beste era ontara: IZANGO DEN korrika-saioan" edo "EGINGO DUTEN", eta "omenaldia EGINGO DIETE".

22.— "Gure bezeroei jakin erazten diegu EZEN gure SISTEMA INFORMATIKOEN behin-behineko bateratzea ta kutxa sukursalen sare bakarraren eraketa direla eta (200 sukursal gera) moldatze eta egokitzapen-lan bereziak jartzen ari garela" (KUTXA, G.K.). Gaztelerazko, "les advertimos QUE..." ori euskeraz esateko, EZEN erabiltzea, erderakada makurra da. Osorik artuta, zein euskaldunek ulertuko du, gazteleraz ongi ez ba'daki? Bestetik, "direla eta" ori orrela ez da ez ulergarri ta ez euskera. Onela askoz garbiago da: "direla-eta" gutxienez eta are ulergarriago "dirala-ta" idaztea.

Azkenik, gutxienez ere "INFORMATIKA-SISTEMEN eraketa" idatzi ezkerro, baluke euskal-joskerarik edo kutsurik. Bestela ez.

23.— "...gustatuko litzauguke baldintza berrietan zu harpidedun GISA berriz ere gure artean izatea". (JAKIN aldizkarian arpidetzeko deia) Ez nuke "ARPIDEDUN GISA" sartu nai arpidunen artean: beste edonor bezala baizik, bete-betean arpidedun izanez.

24.— "Atzerriko AKTUALITATE KULTURALAREN INPORTATZAILEA" izango ornen da JAKIN aldizkari BERRIA. (JAKIN, arpidetza-orritik artua) JAKIN'ek dakarren euskera GISA ortako ba'da, geiago zait INPORTA.

Gaztañaga'tar Jesus'ek